

ТРИ КРОКИ

Таку назву має програма ціннісної підтримки розвитку здібностей та обдарованості, автором якої є кандидат психологічних наук, доцент, завідуючий кафедрою соціальної психології, декан соціально-психологічного факультету ЖДУ ім. І.Франка Олександр Музика. А про суть авторської розробки ми дізнавалися на міжрегіональному семінарі за даною темою, що відбувся 17 квітня в Житомирському державному університеті імені І.Франка.

Як з'ясувалося, в лабораторії психології творчості Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України, з якою кафедра соціальної та практичної психології ЖДУ співпрацює вже 10 років, під керівництвом В.О.Моляка ще в 1991 р., розроблено методологічні засади програми розвитку творчих здібностей та обдарованості і опубліковано методичні рекомендації "Творча обдарованість дітей". Авторська ж програма О.Л.Музики є логічним продовженням цього наукового підходу і доповнена даними наукових досліджень та авторськими методиками, які були розроблені психологами ЖДУ.

Якщо говорити про мету, то вона полягає у створенні умов для розвитку особистості учнів на основі розвитку їх здібностей, а в окремих випадках обдарованості. Тепер ближче до змісту.

Тож крок перший. Це насамперед завдання педагогічного колективу зробити так, щоб кожен учень був успішним в якомусь виді діяль-

ності. Чи буде це навчальна чи позанавчальна діяльність - не так вже й важливо.

Другий крок. Робота педколективу має бути спрямована на те, щоб навчити учнів, вчителів та батьків поцінювати досягнення дітей, а дітей - приймати позитивну оцінку. Це не таке вже й просте завдання, як може видатися на перший погляд. У нашій соціокультурній ситуації більше прийнято вимагати, карати, робити зауваження, попереджувати тощо, а от форми вияву поцінування дуже бідні і недиференційовані.

Третій крок. Завдання школи - зробити так, щоб на кожному ступені навчання (початкові, середні, старші класи) кожен учень хоча б тричі був успішним у різних видах діяльності.

Таким чином програма "Три кроки" зорієнтована не на те, щоб ще в школі роз'єднати дітей за ознакою різниці у їх здібностях, навпаки, вона спрямована на об'єднання, основане на взаємному поцінуванні і взаємній повазі. Ця програма не обмежується розвитком здібностей, а враховує соціальні аспекти розвитку особистості. Вона дає змогу учневі у шкільні роки не жити дорослими проблемами, а вчитися, робити помилки, шукати себе у різних видах діяльності і знайти себе на основі усвідомлення можливості розвитку власних здібностей як засобу реалізації свободи особистості.